

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Korteriühistutele ülevaade elektri- ja sideteenuste väljakutsetest

Priit Saar
Kriisireguleerimise osakonna juhataja

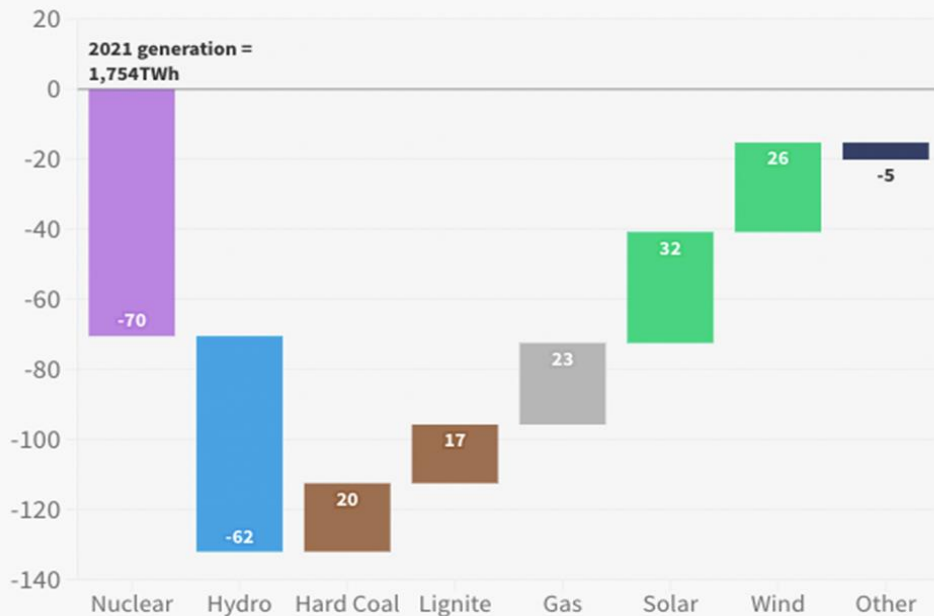
Elektrivarustuse senised ohud - tormid

2022 eskaleerusid ohud energaetikas

Drop in EU's hydro and nuclear generation drives uptick in fossil fuel use. But it would have been twice as bad without wind and solar.

Year-on-year change in EU-27 electricity generation by fuel type for Jan - Aug 2022 (terawatt hours)

Source: Ember • Other includes bioenergy and other fossil fuels

EMBER

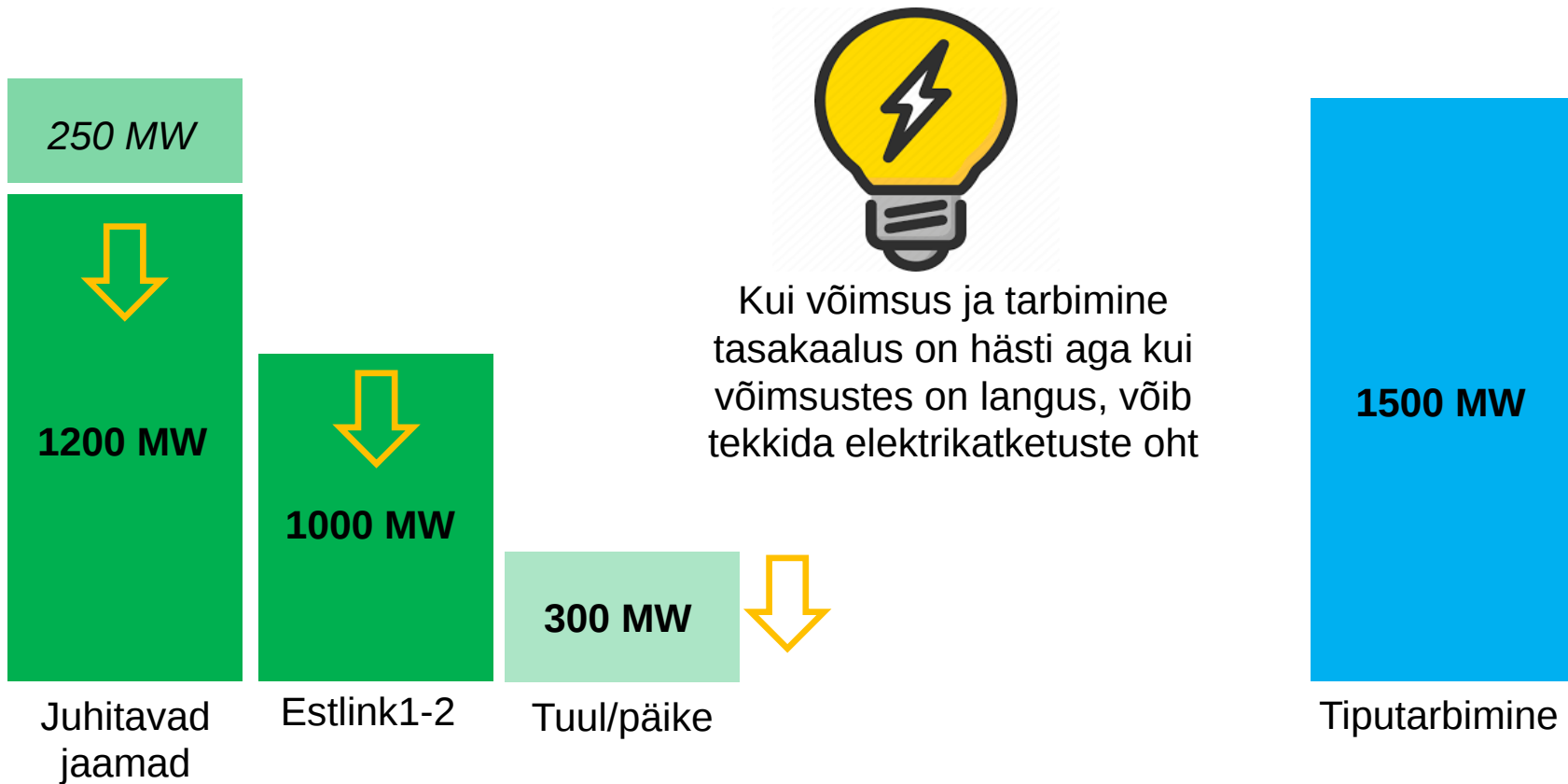

Ohud elektri varustuskindlusele 2022 sügis

- Regioonis on turupõhiseid tootmisvõimsusi vaid **väikses ülekattes**
- Põhjamaadest ja Balti riikidest ekspordivad elektrit vaid **Norra ja Rootsi**
- Kriitilisem aeg on **külm tuuletu talvepäev, mida võimendab hüdroojaamade madal veetase**
- Balti riigid impordivad enamuse elektrist **merekaablite kaudu**
- Eesti elektritootmine on koondunud enamuses Narva

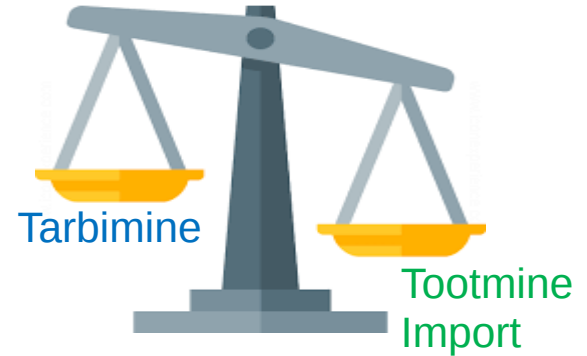

Võimsuste ja tarbimise võrdlus

Roteeruvad elektrikatkestused

- Vajalik olukorras, kui **tarbimine ja võimsused ei ole tasakaalus** – turupõhine defitsiit, vaenulik rünne elektri taristu vastu
- Võib aset leida **ootamatult**, võib olla võimalik **ette näha tunde või ööpäev**
- Võimsuste puudujääki ette nähes määratleb Elering (põhivõrguettevõtja) mahud ning jaotusvõrguettevõtja (Elektrilevi) **lülitab madala prioriteediga tarbijaid elektrivõrgust rotatsiooni korras fiidrite kaupa välja** (nt 2 tunniks)
- Kui suuremahulise puudujäägi korral sagedused langevad üle kriitilise piiri, **lülitatakse madalama prioriteediga tarbijad välja sagedusautomaatika poolt vähem kui sekundiga**

Näide tiputarbimise ajaraamist

Otsi 27.10.2022 - 27.10.2022

Period - Otsing Tabel CSV

Tarbijate prioriteedid

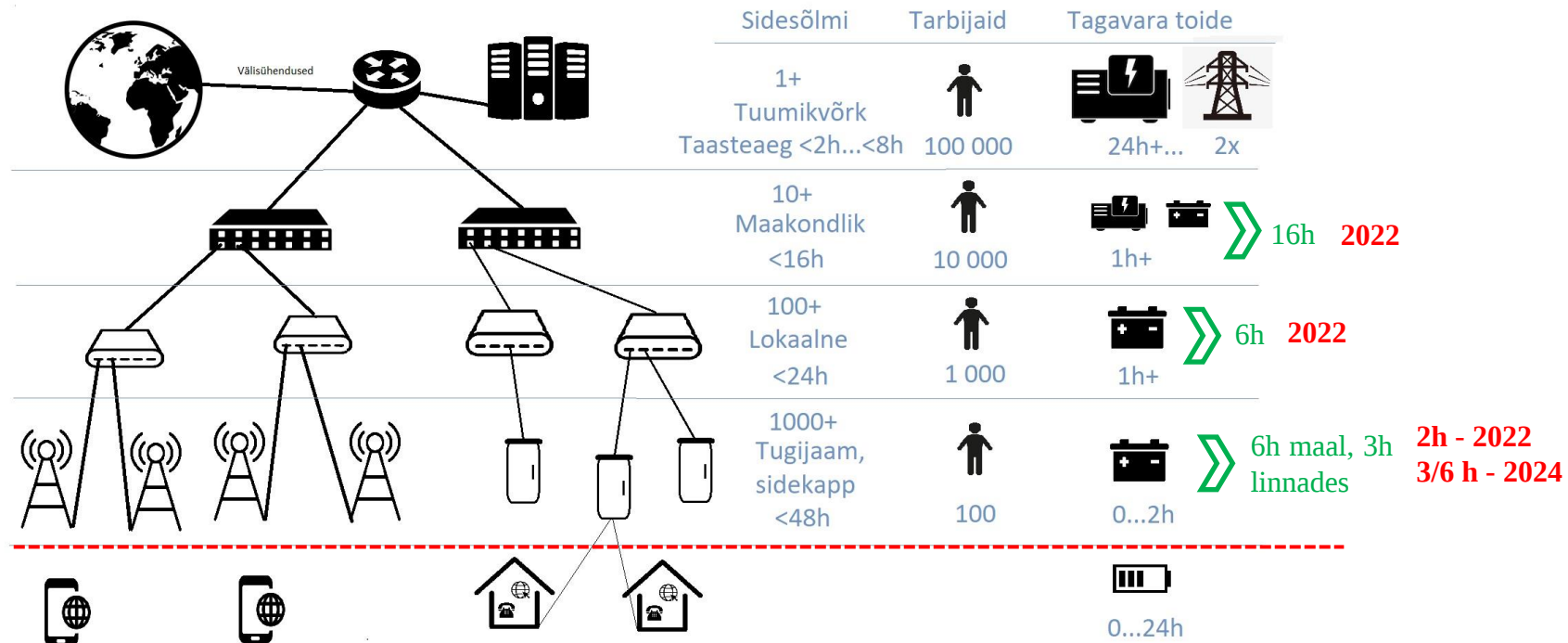
- Elektrivarustuse tarbijate 5-ks prioriteetiks jagamise eesmärk on **tagada võimsuse defitsiidi korral elektrivarustus väga olulistele kõrgema prioriteetiga riiklikele ja elanikkonna jaoks olulistele teenustele**
- **I prioriteet** – haiglad, hooldekodud, 112 keskused
- **II prioriteet** – elutähtsate teenuste ning elanikkonnale oluliste asutuste ja teenuste taristu, II a positsioonil side taristu
- **III-V prioriteeti, mille elektrivarustust vajadusel roteeritakse** kuuluvad nt ostukeskused, koolimajad, tänavavalgustus, valgusfoorid, tööstusettevõtted, loomafarmid ning kodutarbijad. **Osad III-V prioriteedi objektid asuvad ühel fiidril I-II prioriteedi objektidega!**

Märksõnad tarbijatele

- **Valmisolek elektrikatkestusteks ning hakkama saamiseks ilma elektrita peab olema igal tarbijal**
- **Igal tarbijal on vajalik mõelda igapäevasele kokkuhoiule, sest iga kokku hoitud kWh võib meid kriitilisel hetkel päästa elektrikatkestustest**
- **Korteriühistustel pole otsest vajadus kohe hakata generaatorit soetama, sest 2h elektrikatkestuse korral maja ei jahtu ja torud ei külmu, küll aga jah on probleemiks veeringluse puudumine**
- **Enne generaatori soetamist on mõistlik investeerida energiasäästu, sest mida soojem maja, seda aeglasemalt maha jahtub**
- **Soovitav konsultatsioon elektrikuga, et kas teatud seadmed on vajalik enne katkestust või katkestuse ajal välja lülitada**

Sidevõrgu osade toimepidevuse areng

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Aitäh!

Priit Saar

priit.saar@mkkm.ee

50 37 084